

SARA STRIDSBERGOVÁ

ANTARKTIDA
LÁSKY

≡ KNIHA ZLIN

Antarktida lásky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Sara Stridsbergová
Antarktida lásky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

fleet

SARA STRIDSBERGOVÁ
ANTARKTIDA LÁSKY

Přeložila Romana Švachová

☰ KNIHA ZLIN

This translation was published with a subsidy from the
Swedish Arts Council.

Tento překlad byl vydán za podpory organizace
Swedish Arts Council.

SWEDISH
ARTSCOUNCIL

STVOŘENÍ

Byli jsme tedy v lese. Zvláště se šeřilo, ale bez slunce, na krajinu se v dešti snášelo nahnědlé pasvětlo. Co kdybych někomu zavolala? Ne, nešlo by to, i kdyby bylo komu, čas stejně vypršel. Zbylo už jenom světlo klesající vodou a vysoké stromy a ohromné kapky deště, které z větví padaly jako slzy groteskně velkých bytostí, a jenom my, on a já, a pocit, že jsme na světě zůstali sami, byl tak silný, že ho žádná skutečnost nemohla změnit, ani auta, která jsme potkávali cestou, ani osvětlené telefonní budky, které jsme míjeli, ani zvuk rádia, kde někdo měkkým, předoucím hlasem kázal, znělo to jako mše. Tóny vytvářely obrázky jako na záložkách do knížek, a ty do mě pronikaly. Tamhle je Panna Marie s velikým nebezpečným andělem, tamhle je Marie s tlustým děťátkem, na všech malbách jí poletuje kolem prsou, křídla nemá, i tak je mimo dosah zemské gravitace. A tamhle je nakonec sama, bez dítěte, to už na zemi není.

Ležela jsem v lese na zemi a dívala se na tmavé kořeny stromů, jak se zvolna noří do vody v jezeře, a všechno bylo tak nehybné, že i ten nejpomalejší pohyb se dal postřehnout, koruny stromů se nahoře pohybovaly ve zpomaleném záběru, hmyz lezl po spodních stranách

květů, kapky vody sklouzávaly z větví a trhaly se, extrémně pomalu odvržené k zemi, miniaturní vodní zrcadla v podobě perliček nekonečně zvolna proplouvaly vzduchem, a najednou mi byla zima, po nohou mi stékala moč a krev a stolice. Zdálo se mi, že mezi člověkem a Bohem visí stromy, že se korunami vypínají k nebi a kořeny se jako dračí drápy zatínají do země, kterou obývají mrtví a kde se brzy ocitnu taky.

Bylo už pozdě na prosby o pomoc, na modlitby, čas beznadějně vypršel. Řekl: „Klekni si,“ a já si klekla do černé trávy. „Teď ti zavážu oči. Tak to bude jednodušší.“ „Dobře,“ řekla jsem a přemýšlela nad tím, pro koho z nás to má být jednodušší. „Teď tě uškrtím, takže potom už nebudeš moct nic říct.“

„Udělej to,“ řekla jsem, „stejně nemám co.“

A teď rozřezává na sedm částí, co zbylo z mého těla, a ostatky cpe do dvou bílých kufrů. Hlavu odhodí do jímky, její hladina má stejně rezavorůžovou barvu jako zvratky. K jezeru to není daleko, kousek po pěšince lesem, všechno si připravil předem podle staré orientační mapky. Chvilí tam stojí a sleduje líně odtékající a bublající odpad, teprve pak hlavu do břechky opatrně upustí. Nad hladinou kličkují zelenavé a černé mouchy a třpytivá šídla a hlava mi zvolna klesá ke dnu, není to hluboko, asi metr. Dokud je v pohybu, tmavé vlasy se nad ní zvedají jako padák a nikdo ji nikdy nenajde, protože ji brzy rozleptají kyseliny. Ten obraz se mi pořád vrací, moje vlasy ve vodě, jak se jakoby snaží vytáhnout nahoru, než hlava dopadne na dno, pak vzorně slehnou.

A pak? Jde po pěšince nazpátek. Na druhé straně jezera zapadá slunce. Na les tiše prší. Vždycky jsem měla déšť ráda. Vždycky, a tak krátce. Tak krátké to bylo, život.

Říkám si, že už ten váš svět nechám být, a pak tu zase stojím a nakukuju dovnitř. Z odstupu je to tak krásné, ta křehká modrá atmosféra, visí kolem vaší planety, trochu potrhaná, ale ještě se drží. Pod mračny, která zvolna plují po tom, co je vaše nebe, a pod holými podzimními stromy, které se natahují za slunečním svitem, a ještě o něco níž, tam proudí černá voda, z moře vtéká do Stockholmu, tmavě a olejnatě se leskne mezi ostrovy, jen tu a tam se na hladinu lepí podzimní listí. Svět stojatý jako stará olejomalba z Národního muzea. Až když se člověk přiblíží, uvidí, že se tam dole něco hýbe, ptáci a letadla připevnění ke svému nebi, lidi na své zemi, červi plazící se po kytkách a očích mrtvých.

Snažím se soustředit na to, co nebolí. Na prcka, co schází ulicí s balonkem v ruce a nedá si pokoj, pořád k němu zvedá hlavu, protože ten balonek je tak úžasný, sleduju králíky, jak si po nocích hrají v trávě před velkými nemocnicemi, často sleduju světlo, mění se jako odlesky v krasohledu. Poskytuje mi to určitou útěchu. Někdy se dívám na to, jak se dva lidi milují, ovšemže to není pěkné, ale nikdo si mě tam nevšimne a zdá se mi docela hezké, jak se k sobě tisknou. Mnohdy nahlížím do nemocničních sálů, pozoruju, jak se dítě přizene z věč-

nosti a přistane u matčiných prsou, moc se mi líbí ten okamžik, kdy je to ještě všechno jenom o mámě a dítěti. Nedávno jsem viděla, jak jeden mladík pomohl staré ženě, která v opilosti usnula v parku, a zůstal s ní až do svítání. Když ji zvedal ze země, visela mu kolem krku jako spící dítě. Než odešel, podělil se s ní o cigaretu a společně se pak smáli něčemu, co se ke mně už nedoneslo. Viděla jsem ale, jak děs v jejím rozpraskaném, matně modrém pohledu vystřídal slabé světlo, viděla jsem, jak se její stará udřená duše v prvních slunečních paprscích rozzářila. Dávám si pozor na to, abych se moc nedívala na zlo. Zlo jsem už viděla.

Jednoho dne člověku přestane záležet na tom, co se děje na zemi, tak to dopadne i se mnou. Chce to ale čas, zatím se z ní ozývá tolik hlasů, které pořád neztiichly. Odlehlé blábolení profesorů a kriminologů a soukromých oček a novinářů. Člověk prý umírá natřikrát. Moje poprvé se odehrálo, když mi u jezera v lese pod tlakem jeho rukou přestalo bít srdce, moje podruhé, když bylo to, co ze mě zbylo, před Rakšou a Ivanem spuštěno do země u kostela v Brommě. Na moje potřetí dojde, až někdo na zemi vysloví moje jméno naposled. Takže čekám, až se to stane. Přeju si, aby ty hlasy už brzy zmlkly. Nerada slýchám svoje jméno, zalézá mi jako hmyz tam, kde jsem mívala srdce.

Když povím, kdo to byl, kdo to udělal, ztichnou ty hlasy pak? Tomu nevěřím a mně by stejně nikdo nevěřil. A je tak těžké odlišit světlo od tmy a je to ještě těžší, když je člověk sám a čas už neexistuje a prostor je pryč. Dost se teď tedy věnuju tomu, že se učím, jak rozpoznat

rozdí, vždycky jsem si pletla lásku s šílenstvím, nebe se smrtí. Dlouho jsem věřila třeba v to, že drogy pocházejí od vyšší moci, že mají být náhradou za mého brášku. Už si to nemyslím. Já i můj mladší bratr jsme byli slepá kolej. Když jsme byli malí, Eskil vstoupil do řeky a už se nevrátil a já se ho dávno poté vydala hledat do velké noci. I když někdy mívám dojem, že jsem se do té temnoty vydala proto, že jsem neměla kam jinam jít. Asi jsem věděla, že Eskila v těch nekonečných nočních labyrintech nikdy nenajdu, ale na tom nesešlo, ten druhý svět se přede mnou už uzavřel. Každopádně tady naše rodová linie končí. To vlastně není úplně pravda, zbývají ještě Val a Solveig, i když sami netuší, odkud pocházejí. Občas v nich obou zahlédnu Rakšiny rysy, mihnou se jim ve tváři jako odlesk anebo cuknutí ve vodě. Je divné, že si tolik představuju Solveig, vždyť ji neznám a nikdy jsem neznala, všechno, co mám, jsou ty dvě hodiny v porodnici, kdy byla jenom teplý uzlíček v mém náručí. Myslet na ni je ale snazší než myslet na Vala, protože jí jsem nikdy nic zlého neudělala, ochránila jsem ji tím, že jsem se postarala, aby se mnou nemusela být. Pro Solveig jsem udělala to jediné, co jsem mohla, i když Shane mi to nedovedl odpustit.

Byli jsme v lese. Nebe nad námi přetínaly černé větve stromů, já si říkala, že jsou to praskliny po blescích, temné trhliny do jiného světa, že do něj teď mířím. „Tady jsem, Bože,“ zašeptala jsem, „pomoz mi, Bože, ať jsi kdokoli.“

V lese, kde jsme zrovna byli, bylo slyšet jenom zurčení vody, všude crčela voda, z jezera, z nebe, z korun stromů. Měla jsem takový ten jemný, závratný pocit, že to pozoruju svrchu, jako bych se ve vzduchu třepetala jako anděl. Všechny zákony vidění se zhroutily, zbyly střípky rozpraskaných obrazů, kterými jsem pozorovala svět: jeho záda ve vybledlé větrovce, týl velké hlavy, ruce poseté světlými pihami, co v trávě obepínají dívčí hrdlo. Dívala jsem se na tu, co spočívala na tmavém povlaku země, vypadalo to, jako by je půda měla každou chvíli pohltnit, jeho i ji, jak se tam k ní tiskl jako velikánský brouk. „Chci ti jen být nablízku,“ šeptal jí, slyšela jsem to, i když jsem se vznášela kus nad nimi. Ještě jsem nebyla po smrti, ale už jsem se vznášela. Pak jsem přišla o sluch. Bylo to příjemné, najednou jsme se pohybovali ve světě naprostého ticha. Bez sluchu bylo lépe vidět, jako by se svět vyjasnil a barvy rozzářily. Říkala jsem si, že svět asi zalila voda,

protože všechno zpomalilo, čas zvolnil tempo, bohové zadrželi dech.

Z korun stromů a kytěk se vznášely pekelné obrazy, obrazy, které se všechny týkaly mě. Nestála jsem o ně. Zamazané filmové pásy, na okamžik podsvícené, než pohasly, sypaly se ze stromů jako hořící mucholapky a já zavřela oči, ale obrazy se do mě promítaly jako z projektoru a celou mě prozařovaly. Tamhle sedím s Valem u prsou a dívám se na něj. Tamhle přijíždí na kole Nana, padá první sníh a vtom filmová páska skončí a les je zpátky. Muž právě proniká do dívky na zemi, což jsem já, proniká do tmavé díry mezi jejíma nohama, jeho ruce jí svírají krk jako korzet. Uvnitř mě dula vichřice, možná proto se kolem mě rozpínalo takové ticho. Viděla jsem osamělého motýla, co sebou mrskal v černé trávě vedle dívky a muže, musel to být sněžný motýl, protože byl bílý, ale existovalo vůbec něco jako sněžný motýl? Existovali vůbec motýli? Existoval vůbec svět?

Jo, svět ještě existoval. Existovala řada krčních obratlů, velikých hranatých perel, které tvořily páteř, a ta kdysi patřila mně a teď je zlomená, ta existovala. Existovaly šlachy, které se přetrhaly. Existovala průdušnice, kterou se mi ještě proháněl vzduch, sem a tam, přebraň se tlačil z jeho plic do mých, směs oxidu uhličitého a žáru a hladu po krvi. A tyhle plíce, které bývaly moje, se plnily černou krví. Existovalo tělo nade mnou a bylo tak těžké, až se zdálo nelidské, ale ono bylo lidské, taková lidé bývali, a to tělo mě tlačilo do hlíny a brzy i ze mě bude hlína, tmavá a studená a skrz naskrz prolezlá červy. Dřív jsem si přála, aby mě něco přidrželo dole

u země, nějaké závaží, pevný provaz kolem zápěstí a kotníků, aby mě konečně něco zadrželo na místě a zastavilo. Ale tohle jsem si nepřála. Ne tenhle les a ne tohle lovce. Anebo tohle bylo přesně to, na co jsem vždycky čekala. Možná jsem vždycky toužila po úniku ze světa, po černých dvířkách, která se znenadání otevřou a člověka pohltní.

Viděla jsem mrak, srazil se s korunou stromu a roztrhal se, viděla jsem zorničku v oku, třásla se jako střelka kompasu. Viděla jsem stromek, který Rakša zasadila u řeky, když jsem se narodila, bouřka ho v zimě zřejmě vyrvala z kořenů, protože teď visel mezi nebem a zemí vzhůru nohama. Viděla jsem, jak mu větve zarůstají do černé země, zatímco kořeny se natahují za nebeským jasem. Větve zarývající se do nitra země připomínaly žíly v placentě nebo tepny plné tmavé smrtící tekutiny. Viděla jsem před sebou Vala. Lezl sám po Sergelově náměstí, na sobě měl jenom plínku a vysoko nad ním se vznášel dravý pták, čekal, až se prostranství vyprázdní. A viděla jsem i sebe sama, jak sedím u stolu v Burger Kingu a čekám na dealera, zatímco ten ohromný pták se vrhl střemhlav k zemi a vzlétl s mým dítětem v pařátech.

A když se mi najednou dostalo dechu, propadla jsem se zpátky na zem a nabídl se mi pohled hemžících se po zemi a já uviděla svět zespoda, viděla jsem nebe rozpínající se od kraje ke kraji a světlo procházející ve zlatých pružích korunami stromů. Na okamžik povolil stisk a svět se se svým potrháním, drásavým jasem vrátil, s motýly a vyhořelými pampeliškami, a když vytáhl nůž, zaleskl se mu v ruce jako zrcadélko. Řeznický

nůž nebo lovecký nůž, a kdybych klesla na kolena a začala se modlit, snažně prosit, určitě by mi odpověděl jenom Dábel. A těsně před smrtí, když se děs a bolest už nedají snést, se uhnaná kořist omráčí. Tak to bývá se zvěřinou a tak to bývá i s lidmi. Když už je příliš pozdě na to se bránit, když už je to zbytečné, přemění se hrůza a zoufalství v něžnou uspávací tekutinu, která se cévami šíří jako mlha.

Tak to bývalo i s drogami, kdysi na počátku. Když se mi bublinky té hnědé tekutiny řítily cévami, něco se stalo, něco, co se podobalo těmhle posledním osudným chvilčkám pod jeho rukama, kdy všechno strnulo a já přestala odporovat. Spolu s tou čarovnou kapalinou, která se mnou hnala, zmizel ten pocit, že jsem bezvýznamná nicka, že jsem stěží víc než pouhý škůdce, hmyz, který je třeba vyhladit. Když totiž na světě nezbyvá naděje, tělo se umrtví a děs vezme zasvé a je to, jako by tam nikdy nebyl, ten děs, který člověka naháněl dnem i nocí, a člověk se pak chvilinku těsně před smrtí vznáší jako cár nebe.

Protože i když jsem byla tak mladá a stála na počátku čehosi, celou dobu jsem měla silný dojem, že stojím na konci, hned u srázu, už už uklouznout. Neschopná, bezradná, slabá, nepoužitelná, jeden nepodarek z dlouhého zástupu dívenek narozených v padesátých letech, které svět vlastně nepotřebuje a které jednoho dne zmizí beze stopy a nikomu nebudou chybět.

Jeli jsme lesem a cesta na tom posledním kusu byla úzká a kamenitá, a když se les před námi konečně rozevřel, leželo tam jezero a lesklo se jako zrcadlo v krajině. Došlo mi, že to je můj hrob, že umřu ve vodě?

A stromy zkrápěl déšť, ty stromy tam stály stovky let nebo i déle, měly vlastní vleklý a němý svět, viděly všechno, co se stalo ve světě lidí, ale zasáhnout nemohly. Kdybych poprosila, abychom zastavili a já si mohla naposledy zavolat z telefonní budky, těsně předtím, než jsme dorazili ke stříbrnému jezeru, tak bych tam stála mezi zamlženými okny s velkým černým sluchátkem v ruce, přerývaně bych chroptěla a z nosu i pusy by mi kapaly nudle a sliny a slzy a děs by mi jako ledový pařát přejížděl po páteři, a kdyby pak vyzvánění najednou utichlo a Rakša by doma v Černovodní ulici zvedla sluchátko, podle mapy jen o pár kilometrů dál, ve skutečnosti o celý svět dál, tak bych to sluchátko asi pustila, nechala bych ho spadnout a viset, zatímco by z něj volal její hlas. Protože co bych tak řekla? „Mami, mami, já nevím, kde jsem.“

Kdysi dávno, když jsem byla malá, volávala jsem Rakše z budky před kostelem u řeky a svírala to velké černé

sluchátko, jako by v něm dlel život sám, bylo to, jako bych se už nikdy neměla nadechnout, jestli neuslyším její hlas. V tom sluchátku tepalo Rakšino srdce, tam a nikde jinde. Vydala se do Stockholmu a Ivan se na lavici v kuchyni potápěl do stále hlubší samoty a všechno, co jsem měla, byl její hlas, žil v telefonních kabelech vedoucích pod zemí až ze Stockholmu, kde se sama drncala metrem hluboko pod městem, kde jsme já a ona později bydlely už bez Ivana. Jenže tentokrát už bylo pozdě, tentokrát už nebylo úniku. Krůpěje deště, které stékaly po skle, byly velké jako plivance a klouzaly po zacákané tabulce nepřírozeně pomalu, než dopadly na zem a rozprskly se.

Léto bylo jeden ohromný zatuchlý pokoj a ty stromy, tak vysoké a neuvěřitelné, tak dávnověké, stály kolem s korunami ztěžklými vodou. On seděl v autě naprosto klidně, jako by naslouchal hlasu ze svého nitra, který přehlušil i hudbu z rádia, ani ho nenapadlo, že bych se vyřítila do lesa a zmizela, a reflektory osvětlovaly svět rozpitý deštěm kolem nás a všechno kromě nás dvou vzala ta plíživá mlha: město, lidi a budoucnost, která se mě už netýkala. Vypnul rádio a pomalé šourání stěračů bylo to jediné, co se dalo zaslechnout tam, kde jsme byli, a ještě hřejivé vrčení motoru, a na některých místech se nebe prověsilo tak, že koruny stromů mizely v mracích. Už je to dlouho, co jsem se snažila natáhnout ruce a dotknout se Eskila v nebi.

A pořád jsem ještě mohla utéct, *běž, srdíčko moje, běž*, žeň se lesem jako divá zvěř, pořád by to ještě šlo, mezi stromy ztěžklými deštěm sem tam slabě svitlo slunce.

Otevřel dveře od auta a podíval se na mě, a když stočil zrak k lesu, pohled měl nevypočitatelný. Mohla jsem ještě zmizet mezi stromy, kdybych se rozběhla hned. Pravdou ale je, že jsem stejně neměla kam jít, les by skončil a já bych zůstala stát u cesty a on by zase přijel, naložil by mě a odvezl zpět sem, ke kraji stříbrného jezera a k otvoru do jímky. Takže jsem zůstala sedět v autě, které se bíle lesklo ve slabém nahnědlém světle, co za letních lijáků zalévalo krajinu.

„Pojď,“ řekl.

I kdyby všechnen čas ještě nevypršel, i kdybych měla komu zavolat, Rakše, Shaneovi nebo nějakému andělovi, stejně bych neměla co říct. Protože co bych teď řekla jiného než to, co jsem nedokázala říct dřív? Možná i proto jsem se už ocitla u konce, tak brzo, až příliš brzo, tady na té blátivé cestě na kraji neznámého lesa, protože se mi nedostávalo slov pro to, co jsem a odkud pocházím. Uvnitř mě bylo ticho, němě, a nade mnou bylo jenom nebe, nahé, nechráněné a pode mnou neúprosná zemská gravitace, která mě táhla dolů.

„Mami, mami, já nevím, kde jsem.“
„Seš to ty? Vážně?“
„Jo, fakt.“
„Kde jsi?“
„V lese.“
„Musíš mi říct, kde jsi, ať ti můžu pomoci.“
„To přece nemůžu.“
„Proč ne?“
„Já přece nevím, kde jsem, vždyť jsem to zrovna řekla.“
„Co vidíš kolem?“
„Děšť a obří temný stromy. Z pravěku. Kus odsud je jezero. A řvou tu ptáci. Žádný značky...“
„Teď to nesmíš položit.“
„Ale já jenom chtěla slyšet tvůj hlas. Nic víc.“

O pár týdnů později mě našli. Nějaká žena venčila za rozbřesku psa. Na břehu u zámku Haga ležel bílý kufr a v něm byly kusy mě. Později toho léta se ve čtvrti Hägersten našel další kufr, na skále hned u silnice. Obsah dopravili do popravčí místnosti a tohle je to, co ze mě zbylo. Pánev s vyříznutým pohlavím a dělohou. Dvě ruce, stehenní kost, lýtko a dvě prsa, ale žádná hlava. A protože se nenašla hlava, nedala se stanovit příčina smrti čili se nedalo vyloučit, že mě stejně jako Sněhurku neotrávilo jablko nebo neudusil vlastní límeček.

Zprvu mě nikdo nepostrádal. Val a Solveig byli příliš malí a příliš daleko, rozmístění kamsi po mapě Švédska. Shane zmizel a to, že jsem se nehlásila na úřadech, když jsem měla, nebylo nic zvláštního. Tak to bývalo vždycky, přicházela jsem a odcházela a občas jsem se zašila pod zem a byla pryč měsíce. Přesně to si Ivan myslel, že jsem kdesi pod městem, v tunelech metra nebo v chodbách pod některou z velkých léčeben. Ivan míval vždycky svoje teorie, hledat mě začal až na sklonku toho prvního léta. Tomu, že jsem v těch kufrech, nikdy neuvěřil.

Už na počátku bych mohla policii vylíčit, jak to celé skončí. Mohla bych jim povědět rovnou, že nemá cenu

předvolávat lidi k výslechu, že pachatel všechno popře, tak to dělají, mohla bych jim říct, že bude tvrdit, že jsme se nikdy nepotkali, že nikdy nevkročil do té pusté ulice, která jako otevřená rána přetíná Brunkeberský hřeben. Pachatelé zapírají smrt tak usilovně, až nakonec uvěří sami sobě. A můj život už není právní otázka, promlčení lhůta dávno vypršela. Co jsem tedy za otázku? Asi nejsem vůbec žádná otázka. Umřela jsem, tečka.

Ocitli jsme se na kraji jezera v prastarém lese kdesi za městem. Šla jsem za ním, jako jsem za lidmi chodívala. Protože jsem potřebovala peníze, protože jsem měla svůj úkol, trvalo to dny i noci, nic než ten úkol neexistovalo. „Aby ses osvobodila,“ říkávala Nana. „Aby ses ztrestala,“ říkávali ti, co si mysleli, že něco vědí. Za co bych se asi tak trestala? To už nedodali. Šla jsem za ním jako pes.

Jindy by mě možná něco na něm přimělo couvnout už v Herkulově ulici a zabouchnout dveře od auta a odejít odtamtud. Jindy bych možná Naně i ostatním řekla, ať si na tohle dávají pozor, ale to moje jindy bylo teď stejně daleko jako Nana. Ovšemže se na ulici člověk naučí rozpoznávat znamení, je to čirý instinkt, ale nakonec žádné z nich už nemá sílu řešit. Třeba nebe, které se rázem rozevře nad Brunkeberským hřebenem a zpráží zem příliš silným světlem, žlutofialovým a zlověstným, třeba bílého ptáka, který řve ze střechy starého bankovního paláce, ten tvrdý, ostrý pokřik, a hudbu z autorádia, rytmus jako tlukot kopyt cválajících běsů. Tvrdil, že je to Mozart, ale znělo to jako smrt. Ticho ho obklopovalo jako studený kouř, ten jezerní, který se za rozbřesku zvedá nad vodu, teď slyším, že to je totéž ticho, co obklopuje hrob.

Měla jsem s ním v té uličce smluvenou schůzku. Kolem zápěstí se mi ještě houpala modrá páska z porodnice a na sobě jsem měla tepláky, které mi půjčili v nemocnici, a liščí boa a červené boty. Zjevně jsem ještě chodila po světě, ale cítila jsem se jako mrtvá. Už jsem se o podsvětí otřela tolikrát, že jsem se ho přestala bát, a z nějakého důvodu mě ještě jednou vymrštilo zpět na svět. Vystoupil ze stínů.

„Pojď,“ řekl.

Vyjeli jsme z města. Když jsem se otočila a vyhlédla zadním oknem ven na cestu, kterou jsme nechávali za sebou, zírala jsem do potápějící se, blátivé, hnilobné nicoty, jíž se domy řítily do propasti.

Les kolem nás zatopila hnědá voda, pamatuju si, jak jsem si v duchu říkala, že jezero se asi vylilo z břehů, protože nás ze všech stran obklopovalo zurčení vody. Ne, příroda nebrečela. Ani já nebrečela. Z půdy vyvěral podivný zpětný proud, jako by po mně z podzemí chňaply neviditelné ruce a z jeho úst kapaly studené sliny, dolů mně do obličeje.

Ve vzduchu dlelo hebké světlo, které každý pohyb změkčilo a zpomalilo, jako by prodloužilo.

„Vždyť já ti jen chci být nablízku,“ zašeptal a já se zasmála, protože to jeho přání bylo nečekané, tak dětinské, takřka směšné, a přestala jsem se bát, nic mě nebolelo, všechno, co kdysi působilo bolest, bylo to tam. Zasmála jsem se a slyšela jsem, jak tvrdý, kovový zvuk to byl, a chtěla jsem něco říct, ale když jsem se o to pokusila, vyvalila se mi z pusy hlína, zakalená našedlá tekutina, bláto a bahno smíchané se zbytky loňského listí. A nevyšel ze mě žádný zvuk, žádné slovo, jenom ta hlína z hrobu a cosi bílého, ta žluklá zrnitá tekutina, páchla jako lanýže. Zprudka mi stočil hlavu na stranu, takže se mi v očích zaleskl odraz proužku nebe. Nebe proti mé vůli, ale co vlastně byla má vůle? Vždycky jsem chtěla svobodu, chtěla jsem být lehounká jako obláček páry,

ale nějak se to nepovedlo. Jednou rukou jsem se natahovala za nebem a druhou drhla v blátě. A nebe se zrovna zatahovalo. Na veliký povlak zeměkoule se přilepily rezavorůžové, rozmazané, trochu potřhané mraky. Jak může být na nebi tak krásně a na zemi tak strašně? Kam má člověk jít, když nemá kam?

„Vždyť já ti jen chci být nablízku,“ šeptal znovu a znovu. Znělo to jako kázání a já se zase zasmála, tentokrát hlasitěji, a mám dojem, že neměl rád, když se lidi smějí, hlavně holky, protože všechno najednou potemnělo, jako by někdo přehodil přes slunce deku, tvrdá hučivá temnota, v níž jsem se propadala ohromným prostorem. Uběhl okamžik a tisíc let. Modlila jsem se, aby přišel anděl, ale žádný nepřišel. Doufala jsem, že to není konec, ale byl.

Jednoho dne už na ničem z toho, co tu vyprávím, nebude záležet nikomu, ani mně. Jednoho dne se všichni staneme součástí tenké černé vrstvy hlíny, která pokrývá tuhle planetu, budeme patřit ke všem ostatním, co tu kdysi žili. Tělo se dá narušit tak snadno, tvoří ho jen tekutiny a chemikálie. Přitom ono nás ukotvuje v čase a čas je nádobou zla, rezervoárem temných zkušeností. I když občas mívám dojem, že tím nejhorším je to světlé, že se našly chvílky oproštěné od stínů a stejně jsme si je se Shanem nedokázali udržet. Třeba jak Val letí v košíku houpačky k nebi a já a Shane stojíme vedle a sledujeme, jak sviští pryč a pak ho to odmrští zpátky k nám, a teď, když mám tolik času, vidím, že na mě celou dobu kouká pohledem plným náklonnosti a důvěry, ještě pořád má takový ten pohled, jako že mi všechno věří.

V červnu přišly a minuly Rakšiny narozeniny, mně bylo nedávno čtyřřidvacet. I když jsem se nikdy neozývala, na její narozeniny jsem obvykle zavolala, takže potom začala počítat dny. Minuly dva, minulo jich deset a na jednu minuly tři týdny. Byly to takové ty noci, kdy se sotva setmí, kdy světlo vytrvává celé noci, letní noci, kdy se úsvit vznáší nad obzorem jako plápolání, závoj jemného světla. Pochopila, že jsem mrtvá, že už nejsem